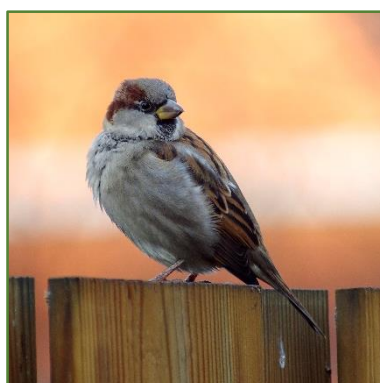

LOO PLAN

voor bos, natuur en landschap

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET 2014

*Landgoed Bruggenbosch
Blikkenweg te Twello*

COLOFON

OPDRACHT

Quicksan in het kader van de Flora- en faunawet

OPDRACHTGEVER

De heer mr. G.F. Boreel
Blikkenweg 15
7391 NA Twello

OPDRACHTNEMER

LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Uw kenmerk : mondelinge gunning d.d. 20-11-2014

Ons kenmerk : 2014-604-08236
Datum : 10 december 2014

Contactpersoon : Marko Sinke
Medewerking van : Kim Lotterman
Vormgeving : Marianne Mooij

INHOUDSOPGAVE

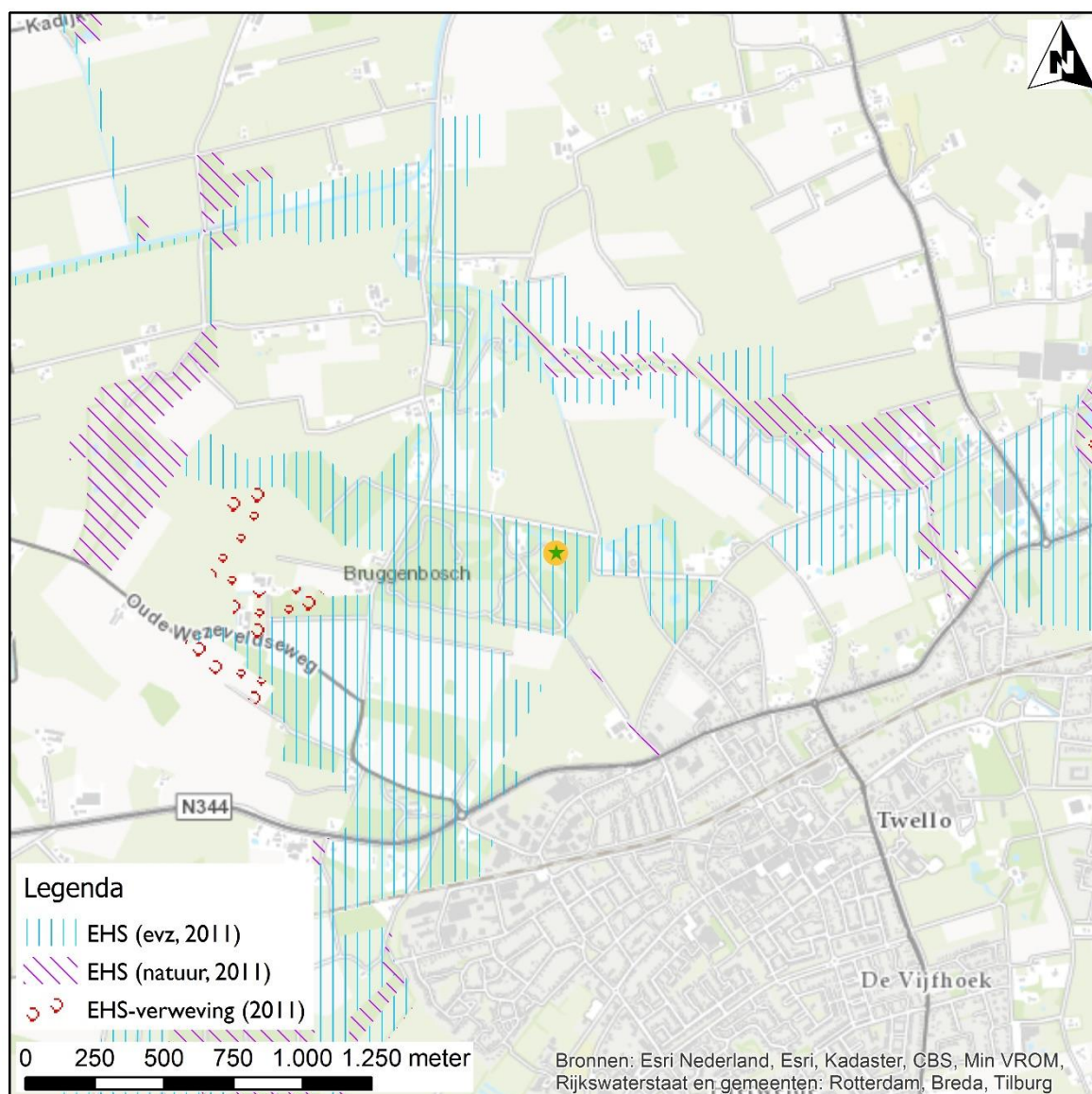
1	INLEIDING	3
2	ONDERZOEKSRESULTATEN	4
2.1	WERKWIJZE	4
2.2	SCAN GEBIEDSBESCHERMING	4
2.3	TERREINGESTELDHEID	9
2.3.1	HUIDIGE SITUATIE	9
2.3.2	BEOORDELING BIOTOOP	10
2.3.3	BEOORDELING SOORTGROEP SPECIFIEK	11
3	CONCLUSIE EFFECTBEOORDELING	13
3.1	ALGEMEEN	13
3.2	PROJECTLOCATIE	13

BIJLAGEN

1	DETAILLERING PLANNEN
2	VERKLARENDE WOORDENLIJST
3	WETTELIJK KADER ALGEMEEN
4	RELEVANTE WETSARTIKELEN VAN DE FLORA- EN FAUNAWET
5	TOETSINGSCRITERIA QUICKSCAN

Opdrachtgever	De heer mr. G.F. Boreel
Adres	Blikkenweg 15
Plaats	Twello
Plannen	Herinrichting landgoed
Bijzonderheden	Inclusief sloop boerderij en nieuwbouw

Ligging ten opzichte van de EHS

1 Inleiding

De heer Boreel is voornemens het landgoed Bruggenbosch aan de Blikkenweg te Twello her in te richten. De herinrichting bestaat uit de sloop van een boerderij en enkele lage stalletjes en een gefaseerde bouw van twee nieuwe huizen. Tevens een gedeeltelijke parkachtige, natuurrijke herinrichting van de directe omgeving van de bebouwing. Deze plannen behelzen een bestemmingsplanwijziging. In het kader van deze plannen heeft Bureau Loo Plan B.V. een quickscan uitgevoerd om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in te schatten.

Veel werkzaamheden zijn vergunningplichtig. Een van de aspecten is een toetsing aan de natuurwetgeving. Deze toetsing moet inzicht geven in de vraag of de geplande werkzaamheden uitvoerbaar zijn in het licht van de wetgeving, en heeft de vorm van een quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de uitgevoerde quickscan in het kader van de Flora- en faunawet opgenomen. Op basis van een veldbezoek door een ervaren ecoloog is de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Tevens is een algemene inschatting gemaakt of de aangrenzende terreinen geschikt zijn als leefgebied voor beschermde soorten.

De informatie is op een overzichtelijke wijze beknopt in tabelvorm weergegeven. Achtergronden en details zijn opgenomen in de bijlagen.

Beschermde soorten zijn in de wet ingedeeld in drie tabellen (zie ook bijlage 3). Voor soorten van de zogenoemde tabel I geldt een vrijstelling van de verboden bij ruimtelijke ontwikkeling, mits de zorgplicht in acht genomen wordt. Deze soorten worden daarom niet verder behandeld. De quickscan spitst zich toe op de beschermde soorten van tabel II en tabel III en op broedvogels.

Loo Plan is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Quickscans worden uitgevoerd door ervaren ecologen en volgens de geldende soort-protocollen, waardoor wij garant staan voor de kwaliteit en de volledigheid gewaarborgd is.

Genoemde personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden.

Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Loo Plan. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Loo Plan is ISO 9001:2008 gecertificeerd.

Datum quickscan	2 december 2014
Ecoloog	Drs. K.M. Lotterman
Opleiding	Natuurwetenschappelijke Milieukunde, Radboud Universiteit Nijmegen, specialisatie ecologie.
Ervaring	Gespecialiseerd in de Nederlandse flora, fauna- en natuurwetgeving en werkzaam als seniomedewerker flora en fauna en gebiedsbescherming. Specifieke kennis op gebied van flora.
Interne collegiale toetsing rapportage	9 december 2014 Ing. C.A. Sinke, projectleider

2 Onderzoeksresultaten

2.1 Werkwijze

Op basis van één veldbezoek wordt de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Dit gebeurt aan de hand van de terreingesteldheid, een brede ecologische kennis en bekende gegevens over de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tevens wordt een algemene inschatting gemaakt of de aangrenzende terreinen geschikt zijn als leefgebied voor beschermde soorten. Immers, bepaalde werkzaamheden kunnen uitstralingseffecten hebben op aanliggende terreinen. Bovendien kunnen de dieren die in omliggende terreinen aanwezig zijn ook het onderzoeksgebied benutten.

2.2 Scan gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden valt onder de Natuur-beschermingswet 1998. Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geregeld.

De ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de Natura 2000-gebieden en de Ecologische Hoofdstructuur is in de figuur weergegeven. Op basis van een combinatie van de voorgenomen ingreep en de afstand tot de beschermde gebieden, wordt een inschatting gemaakt of het voorgenomen initiatief mogelijk een negatief effect op de beschermde natuurwaarden kan hebben. In de Natura 2000-gebieden wordt gekeken of er mogelijk significante effecten te verwachten zijn (voortoets). Voor de EHS wordt beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken.

Alleen voor plannen binnen de begrenzing van de EHS dient het 'nee, tenzij ...'-toetsingskader doorlopen te worden.

Voor kleinschalige ingrepen, zoals de sloop of bouw van enkele woningen of omvorming naar nieuwe natuur, wordt ervan uitgegaan dat geen verstoring optreedt als de afstand tot de beschermde gebieden > 250 meter bedraagt.

Bij grootschalige ingrepen of ingrepen met een grote invloedssfeer (bijvoorbeeld intensieve veehouderij) wordt een minimale afstand van 7,5 kilometer aangehouden.

Beschermde gebieden	Afstand	Effect	Vervolg
Natura 2000-gebied Rijntakken Uiterwaarden IJssel	2,9 km	Geen	Geen oriënterend onderzoek.
Ecologische Hoofdstructuur	0 m	Oppervlakte-vermindering	Toetsing noodzakelijk.

Het dichtbij zijnde Natura 2000-gebied is Rijntakken 'Uiterwaarden IJssel'. Dit Natura 2000-gebied ligt op bijna 3 kilometer afstand. De geplande werkzaamheden hebben vanwege de grote afstand geen invloed op dit Natura 2000-gebied.

Het landgoed Bruggenbosch ligt binnen het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). De bossen en houtopstanden maken deel uit van het Gelders Natuurnetwerk en de bebouwing en open graslanden zijn onderdeel van de Groene Ontwikkelingszone.

Relevante passages uit de Gelderse Omgevingsvisie:

De provincie en haar partners streven samen naar een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden. De Groene Ontwikkelingszone (GO) heeft een dubbele doelstelling. Er is ruimte voor verdere economische ontwikkeling in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden.

De GO bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan bos of natuur die ruimtelijk vervlochten zijn met het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het gaat vooral om landbouwgrond, maar ook om terreinen voor verblijfs- en dagrecreatie, infrastructuur, woningen en bedrijven. De ecologische verbindingzones maken deel uit van de GO, evenals weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden. Enkele weidevogelreservaten maken deel uit van het GNN. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden.

De huidige plannen voor landgoed Bruggenbosch (zie bijlage I) laten zien dat de functie van het gebied voor de natuur behouden blijft. De plannen voor herinrichting laten eenzelfde type landschap zien als momenteel aanwezig. De aard van het landgoed (bos met parkachtige open stukken) blijft gehandhaafd.

De geplande bebouwing beslaat echter wel een grotere oppervlakte dan de huidige bebouwing. Dit houdt in dat voor de effecten op het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone, en hoe deze eventueel gemitigeerd en gecompenseerd moet worden, een toetsing en daarmee een nader onderzoek noodzakelijk is. Hierbij is een groter ruimtebeslag van de bebouwing in de EHS niet onmogelijk, maar dan dient dit ruimtebeslag wel met een versterking van de functie natuur gepaard te gaan (het 'nee, tenzij....'-principe).

Foto 1 Te slopen boerderij

Foto 2 Te slopen bijgebouwtjes

Foto 3 Parkachtige omgeving

Foto 4 Bosrand bouwlocatie 2

Foto 5 Te verdwijnen beplanting met jonge bomen

Foto 6 Detail dak van de boerderij

Foto 7 Detail dakgoot

Foto 8 Detail dak van de boerderij

*Foto 9 Detail zolder**Foto 10 Vliedervleugels op zoldervloer**Foto 11 Detail zolder**Foto 12 Boom met holte*

2.3 Terreingesteldheid

De mogelijkheden voor beschermde soorten lopen per locatie en per aanwezig biotoop sterk uiteen. Specifieke kennis van de beschermde soorten en hun habitateisen is daarom essentieel. Tijdens een quickscan wordt de geschiktheid van een terrein zowel vanuit de biotoop als vanuit de beschermde soort beoordeeld. Gebouwen worden zowel aan de buitenzijde als van binnen beoordeeld op hun geschiktheid.

Omgang met artikelen 8 en 11 van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet wordt tijdens een quickscan inzichtelijk gemaakt.

Het gaat hierbij om:

1. *Specifieke groeiplaatsen van beschermde plantensoorten. Artikel 8.*
2. *Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren. Artikel 11.*

In bijlage 5 zijn de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein wordt beoordeeld.

In het veld wordt ook gekeken naar de samenhang van het project met de omgeving. Zo wordt bepaald of de betreffende locatie onderdeel van een groter (landschappelijk) geheel is, of dat het geïsoleerd ligt, bijvoorbeeld een klein bosje in een intensief agrarische omgeving. Dit kan van betekenis zijn voor de waardetoekenning van het onderzoeksgebied voor eventueel aanwezige beschermde soorten. Binnen de opdracht wordt niet onderzocht of er andere initiatieven in de omgeving spelen en wordt niet getoetst op cumulatie van effecten.

2.3.1 Huidige situatie

Algemeen	Landgoed met oude woonboerderij, enkele bijgebouwtjes en parkachtige beplanting.
Voorgenomen activiteit	Herinrichting met sloop van de boerderij.
Omgeving	Bosrijke omgeving met enkele open graslanden.
Bijzonderheden	Geen.

Landgoed Bruggenbosch bestaat momenteel uit een parkachtig landschap met enkele oude boskernen. Er staan enkele woonhuizen met wat bijgebouwtjes en omringende graslanden die merendeel een gazon-karakter hebben. Direct om de bebouwing is erfbeplanting aanwezig en zijn wat kleine weiltes voor 'landbouwhuisdieren' zoals geiten. Centraal in het landgoed staat een oude boerderij die in het kader van de herinrichting van het gebied gesloopt gaat worden om plaats te maken voor nieuwe huizen.

2.3.2 Beoordeling biotoop

Biotoop	Aanwezig	Detail	Foto
Gebouwen	Ja	Oude boerderij en enkele stalletjes.	1,6,7,8
Water	Nee	-	
Beplanting houtachtig	Ja	Enkele relatief jonge bomen, ouder bos in de omgeving.	3,4,5,12
Tuin/erf	Ja	Om de boerderij.	3,5
Agrarisch gebied	Ja	O.a. akkers en graslanden om het projectgebied.	-

De te slopen boerderij heeft een grote, weinig gebruikte zolder. De dakpannen zijn flink bemost en liggen deels scheef. Tussen dakgoot en dakpannen bevindt zich geen vogelschroot. Aan de binnenkant is de zolder afgedekt met eternieten platen. De boerderij biedt potentieel geschikte verblijfplaatsen aan de beschermde soorten huismus en vleermuizen.

De omgeving is parkachtig. De te verwijderen beplanting is tijdens het veldbezoek ook beschouwd. De bomen die op de nominatie staan om te verdwijnen zijn relatief jong en bevatten geen holten. Hier zijn geen beschermde soorten waargenomen en worden ook niet verwacht.

Ten westen van de boerderij is in een volgende fase nieuwbouw gepland op een deel wat nu nog grasland is. Deze nieuwbouw komt langs de bosrand waar mogelijk in deze tweede fase ook kap van enkele bomen noodzakelijk is. Hier zijn oudere bomen aanwezig die deels in verval zijn. Tijdens de quickscan zijn hier geen holten of andere mogelijke verblijfplaatsen van beschermde soorten in waargenomen. Langs de oprijlaan is nog wel een oude beuk met een holte gezien (coördinaten 202.849-473.485).

2.3.3 Beoordeling soortgroep specifiek

Bij de beoordeling naar de mogelijke effecten op soortgroepen wordt enkel gekeken naar soorten die strikt beschermd zijn (tabel II en tabel III). Vanwege de strikte bescherming van alle soorten vleermuizen, en het verschil in handelen tussen nesten en jaarrond beschermde nesten van vogels, zijn deze groepen apart onderscheiden.

Soortgroep	Biotoop geschikt	Beschermde soort aanwezig	Effect op soort
Planten	Ja	Nee	Nee
Vogels - algemeen	Ja	Mogelijk	Nee, mits buiten broedtijd gewerkt wordt.
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Ja	Mogelijk	Door sloop verdwijnen waarschijnlijk bestaande nesten van de huismus.
Zoogdieren	Ja	Nee	Nee
Vleermuizen	Ja	Mogelijk	Door sloop verdwijnen mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen.
Vissen	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Nee	Nee	Nee
Reptielen	Nee	Nee	Nee
Overige soorten	Nee	Nee	Nee

Het plangebied is geen biotoop voor beschermde vissen, amfibieën en reptielen. Op de schoorstenen van de boerderij zouden beschermde muurgebonden varen als steenbreekvaren en tongvaren voor kunnen komen; deze zijn echter tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Overige beschermde flora is niet te verwachten.

Het plangebied ziet er eveneens geschikt uit voor de beschermde steenmarter. Tijdens de quickscan zijn echter geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van de steenmarter in het plangebied.

Het plangebied is bosrijk en structuurrijk. Dit staat meestal garant voor een relatief grote vogelrijkdom, wat ook hier het geval is. Tijdens het veldbezoek zijn ook veel vogels gehoord en foeragerend gezien. Ongetwijfeld nestelen dus vogels binnen het plangebied. De te verwijderen bomen en overige beplanting herbergen geen jaarrond beschermde nesten.

De boerderij is wel geschikt als nestplaats voor de jaarrond beschermde huismus. De overgang van dak naar dakgoot is toegankelijk voor mussen. Ook liggen er dakpannen los en sluit het lood plaatselijk niet goed aan. Aan de binnenkant is op zolder ook een veer van een huismus aangetroffen en volgens de huidige eigenaar komen om de huizen veel huismussen voor (mondelijke mededeling de heer Boreel). Dit alles maakt het waarschijnlijk dat zich jaarrond beschermde nesten van de huismus in de boerderij bevinden.

De zolder lijkt ook zeer geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn voldoende openingen voor vleermuizen om binnen te kunnen komen. Verder is de zolder grotendeels onverwarmd en vrijwel ongebruikt. Tijdens de quickscan zijn ook losse vlindervleugeltjes (van een kleine vos, zie foto 10) op de zolder aangetroffen. Dit zouden prooiresten van een gewone grootoorvleermuis kunnen zijn. Verder is de parkachtige omgeving met diverse oude boomgroepen en lanen in trek bij meerdere soorten vleermuizen.

3 Conclusie effectbeoordeling

3.1 Algemeen

Aan de hand van de resultaten van het veldbezoek is getoetst welke effecten de geplande werkzaamheden op de beschermde soorten kunnen hebben. De aard van de werkzaamheden (en kennis hiervan) is hierbij essentieel.

Mogelijke effecten die op kunnen treden zijn:

- Verstoring door aanwezigheid van mensen en (groot) materieel.
- Verstoring door geluid, licht en trillingen.
- Tijdelijk ongeschikt worden van leefgebied (door aanleg werkstroken, materiaalopslag e.d.).
- Doden of verwonden van individuen van een populatie.
- Verdwijnen van nestgelegenheid.
- Verlies van leefgebied (verblijfplaatsen, foerageergebied en essentiële verbindingzones) door verandering van grondgebruik.

Wanneer er geen beschermde soorten aanwezig zijn (of verwacht worden) kan het project zonder aanvullende maatregelen doorgang vinden. Als het op basis van de quickscan aannemelijk is dat er beschermde soorten (kunnen) voorkomen én dat de voorgenumen plannen deze zouden kunnen beïnvloeden, zijn er vervolgstappen nodig.

3.2 Projectlocatie

Onderdeel	Conclusie
Gebiedsbescherming	De voorgenumen werkzaamheden hebben invloed op gebiedsbescherming. Het gebied ligt binnen het Gelders Natuurnetwerk (voormalige EHS). De ingreep heeft een extra ruimtebeslag binnen het Gelders Natuurnetwerk. Dit heeft een nadelig effect op de oppervlakte beschermde natuur. Nader onderzoek naar compensatie en mitigatie van deze effecten is noodzakelijk
Beschermde soorten	In het projectgebied komen waarschijnlijk (verblijfplaatsen van) huismussen en vleermuizen voor. Deze verblijfplaatsen komen mogelijk door de werkzaamheden in gevaar. Voor uitvoering van de werkzaamheden is nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de huismus en van vleermuizen in de boerderij. Indien deze soorten aanwezig zijn, is een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk.
Voorwaarden	Afhankelijk van het tijdstip waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd, dient rekening gehouden te worden met broedende vogels. Vogels die broeden mogen nimmer verstoord worden.

De nieuwbouw (inclusief het huis op locatie 2) beslaat een grotere oppervlakte dan de te slopen boerderij. Derhalve wordt het ruimtebeslag van de bebouwing binnen de Groene Ontwikkelingszone groter. Voor bepaling van de effecten van dit extra ruimtebeslag en hoe deze eventueel gemitigeerd of gecompenseerd kunnen worden, is een vervolgonderzoek noodzakelijk. Aanbevolen wordt om in dit onderzoek ook het ruimtebeslag van locatie 2 en eventuele verdere bouwplannen op het landgoed mee te nemen.

De te slopen boerderij herbergt mogelijk nestlocaties van huismussen en verblijfplaatsen van vleermuizen. Naar het voorkomen van deze soorten zal in 2015 nader onderzoek gedaan moeten worden om de aanwezigheid van deze beschermde soorten te kwalificeren en te kwantificeren. Uit dit nader onderzoek komt naar voren of voor de werkzaamheden een ontheffing aangevraagd moet worden in het kader van de Flora- en faunawet. Aanbevolen wordt om bij een eventueel nader onderzoek ook de aangetroffen boomholte te onderzoeken op de aanwezigheid van vleermuizen of holtebroeders.

BIJLAGEN

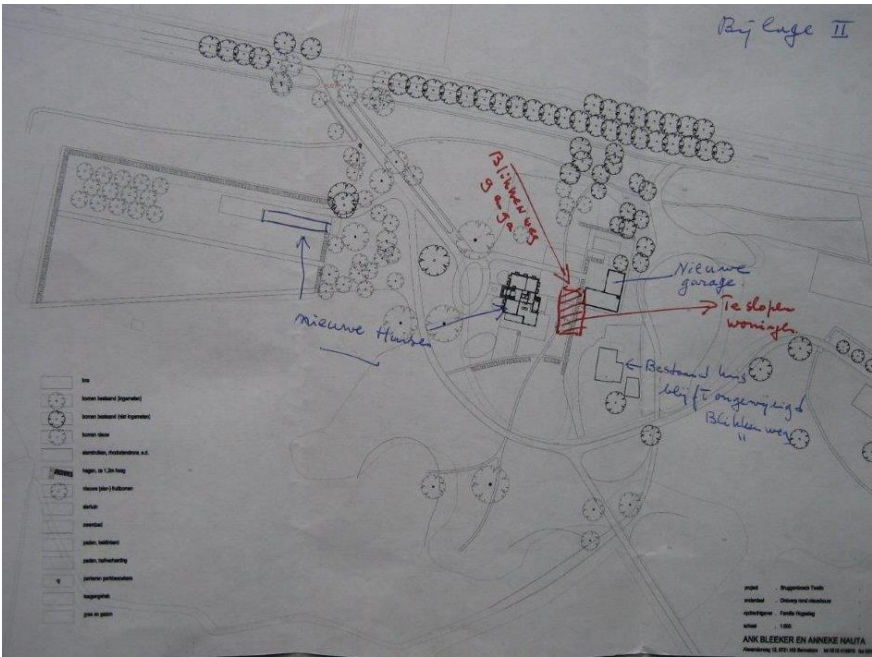
1 Detaillering plannen

Luchtfoto van het projectterrein (bron: Google Earth). De rechter rode cirkel laat de huidige te slopen boerderij zien en is ook de locatie van de nieuwe woning. De linker rode cirkel is de plaats waar in een volgende fase nieuwbouw is gepland.

Inrichtingsplan nieuwe situatie.

Detailoverzicht plannen.

2 Verklarende woordenlijst

ZORGPLICHT

De zorgplicht houdt in dat de in het wild levende dieren en planten en hun omgeving zo min mogelijk verstoord mogen worden. En dat te allen tijde schade zo veel mogelijk voorkomen wordt.

Enkele voorbeelden van zorgplicht:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden in een rietveld wordt gecontroleerd op broedgevallen en vogelnesten.
- Kikkers en padden die tijdens baggerwerkzaamheden gevonden worden, worden direct overgezet in een deel van de sloot die niet gebaggerd wordt. De dieren worden uitgezet in de modder waarin ze gevonden zijn, zodat ze niet meteen opgegeten worden door reigers.
- Voorafgaand aan graafwerkzaamheden worden takkenhopen met bladeren doorzocht op de aanwezigheid van overwinterende egels. Bij het aantreffen van een egel wordt deze in een zelfde soort takkenhoop met bladeren buiten het te vergraven gebied teruggeplaatst.
- Bij nieuwbouw aan de bosrand in een gebied met veel vleermuizen wordt geen buitenverlichting aangebracht. Dit om de lichtvervuiling tot een minimum te beperken.

ZORGVULDIG HANDELEN

Zorgvuldig handelen houdt in dat compenserende of mitigerende maatregelen aangetoond moeten werken, voordat de ingreep uitgevoerd wordt. Pas als de maatregelen geaccepteerd zijn door de betreffende beschermde soorten, mag de originele habitat aangetast worden.

GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

De gunstige staat van instandhouding is werkzaam op lokale populaties en hun leefomgeving.

Bijvoorbeeld:

In een poel in het weiland van een boer bevindt zich een populatie poelkikkers. De gunstige staat van instandhouding is niet aangetast zolang de populatie poelkikkers in deze poel kan voortbestaan.

Dit betekent dat de poel in een goede staat moet blijven verkeren. Raakt de poel vervuild, verdroogd of als hij in zijn geheel verdwijnt, dan zal ook de populatie poelkikkers verdwijnen.

Bij de gunstige staat van instandhouding gaat het niet om het voortbestaan van alle poelkikkers in Nederland of in Europa; het betreft een lokale situatie.

PASSENDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode is een generieke ontheffing voor de beschreven maatregelen in de beschreven situaties voor de in de gedragscode genoemde beschermde soorten. De gedragscode geeft invulling aan de zorgplicht en het zorgvuldig handelen.

Sommige gedragscodes zijn enkel geldig voor bestendig beheer en onderhoud. En niet alle gedragscodes zijn geldig voor tabel III-soorten.

GOEDGEKEURDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode mag pas als generieke ontheffing gebruikt worden wanneer deze is goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voorheen Ministerie van LNV). De gedragscodes zijn vijf jaar geldig en dienen daarna opnieuw door de Minister beoordeeld en goedgekeurd worden. De Minister kan in het goedkeuringsbesluit beperkingen stellen voor het gebruik van de gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes en hun goedkeuringsbesluiten zijn in te zien op de website van het DR-Loket (voorheen LNV-Loket) (www.hetlnvloket.nl).

3 Wettelijk kader algemeen

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet. De wet in zijn huidige vorm is in werking getreden op 1 april 2002.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen. De wet gaat uit van het 'nee, tenzij ...'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

De Flora- en faunawet kent drie beschermingscategorieën:

- Soorten in tabel I zijn vrij algemeen en zijn beschermd.
- Soorten in tabel II zijn een stuk zeldzamer of planten zich moeilijker voort en zijn daardoor zwaarder beschermd.
- Soorten in tabel III zijn zeldzaam en zeer kritisch in hun habitateisen; deze soorten zijn strikt beschermd.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht.

Toetsing van projecten bij ruimtelijke ingrepen vindt plaats volgens het stroomschema op de volgende pagina.

Voor de soorten in tabel I geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen mits de zorgplicht in acht genomen wordt.

Voor soorten in tabel II geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden die geen wezenlijke invloed hebben op beschermde soorten.

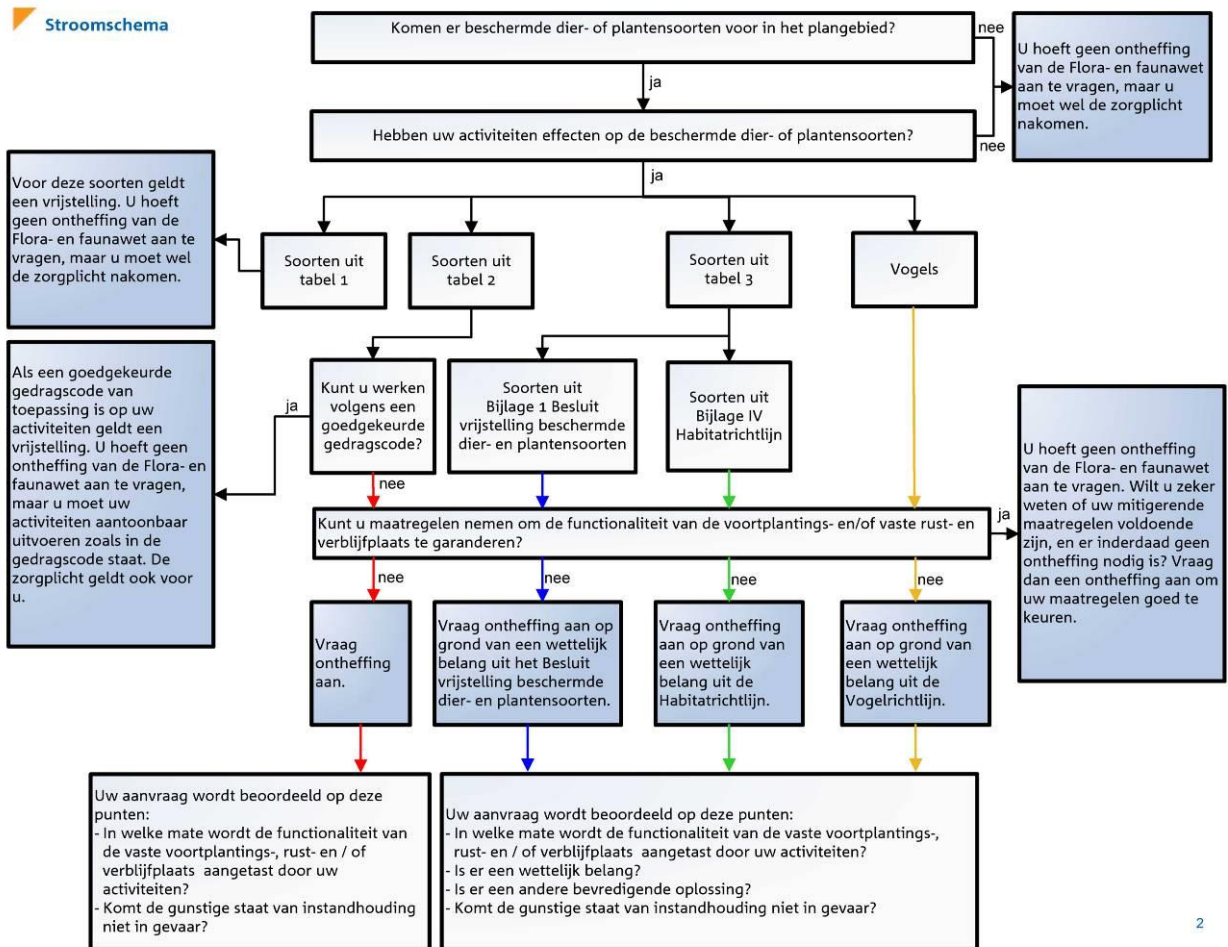
In het geval van ruimtelijke ingrepen kan voor soorten van tabel II, indien de werkzaamheden niet conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd, een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt.

De activiteit dient een redelijk doel te dienen.

Voor soorten van tabel III geldt bij bestendig beheer en onderhoud een beperkte vrijstelling van ontheffingsplicht, wanneer aantoonbaar een goedgekeurde gedragscode wordt gevolgd.

Voor ruimtelijke ingrepen wordt geen vrijstelling verleend.

Onder strikte voorwaarden kan in sommige gevallen wel een ontheffing verleend worden. Er dient dan sprake te zijn van een in de wet genoemd belang, zorgvuldig handelen en er is geen alternatief mogelijk.

4 Relevante wetsartikelen van de Flora- en faunawet

Artikel 2: Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Artikel 8: Verbodsbepaling planten

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Verbodsbepaling vangen - bemachtigen - opsporen en doden - verwonden

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Verbodsbepaling opzettelijk verontrusten

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Verbodsbepaling voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Verbodsbepaling ten aanzien van eieren

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: Verbodsbepaling ten aanzien van vervoeren, onder zich hebben

Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Artikel 14: Verbodsbepaling ten aanzien van het uitzetten van dieren en uitzaaien van planten

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.
2. Het is verboden planten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, in de vrije natuur te planten of uit te zaaien.

5 Toetsingscriteria quickscan

Zowel voor beschermde planten als voor beschermde dieren zijn hieronder de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein (biotoop) wordt beoordeeld. De lijst is niet uitputtend; dit betekent dat de waarnemer te allen tijde kritisch blijft kijken naar de potenties, omgeving en mogelijkheden van de locatie.

1. Groeiplaatsen van beschermde plantensoorten

- Voedselrijkdom
- Bijzonder biotoop aanwezig (bijvoorbeeld heide, vennen)
- Landgebruik (intensief, erf, tuin, bos)
- Mogelijk dat soort is aangeplant

2. Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten

- Nesten
- Soort biotoop
- Aanwezigheid water
- Voedselrijkdom biotoop
- Landgebruik (extensief, verwaarloosd, erf, tuin)
- Holten, spleten, scheuren in bomen
- Sporen, zowel wissels als uitwerpselen en prooiresten
- Specifieke indicatiesoorten (bijvoorbeeld zoetwatermossel voor bittervoorn)
- Verstoringsbronnen in de omgeving (licht, geluid, barrières)
- Geschiktheid gebouwen
 - o Gebruik (leegstaand, continue in gebruik, seizoensgebonden)
 - o Type dakbedekking
 - o Materiaal (isolatie, hout, metaal, vogelschroot)
 - o Bouwwijze (spouwmuur, enkelsteens)
 - o Onderhoudstoestand (nieuwbouw, verwaarloosd, gerenoveerd)
 - o Afwerking/toegankelijkheid (o.a. scheuren/stootvoegen)

Ook andere delen van het leefgebied die onlosmakelijk met het functioneren van de nest-/verblijfplaats verbonden zijn:

- Essentieel foerageergebied
- Vliegroutes/verbindingzones
- Landhabitat van amfibieën

